

Leírás:

Teljesítménytúránk 15 résztávból áll.

Teljesítése 16 ellenőrzőpont-igazolást igényel.

A rajt és a cél ugyanott található: Rajt-Cél (Dózsa-ház)

001QR / N46 39.154 E20 15.191.

Az épület közelében van lehetőség parkolásra is.

(A túra navigációjának elsődleges anyaga a letölthető nyomvonal. Ennek használata, vagy helyismeret hiányában nem ajánlott elkezdni a túrát! A leírás nem helyettesíti a nyomvonal használatát, csupán kiegészíti azt.)

---

1. résztáv: /Rajt-Cél (Dózsa-ház) - Termál-tó Ökoturisztikai bázis/

A rajt QR-kód beolvasását követően észak felé, a boltíves hídtól távolodva induljunk: a Kurca partján. Elérve az Ifjúsági Ház hídját, keljünk is át rajta. A városi szakaszon szenteljünk nagyobb figyelmet a track iránymutatásainak, és az alábbi útvonalon haladjunk: balra (É) Ifjúsági sétány, jobbra (K) Arany János utca, (irányváltás nélkül) Bajcsy-Zsilinszky utca. A vasúti átjárót követően, irányunkat tartva, a kerékpárúton menjünk egészen a Kikelet utcáig. Itt balra (É) fordulva, a nyomvonal kiágazása mentén haladjunk! Az utca végén jobbra (K), földúton érünk az első terepi ellenőrzőpontunkhoz (041QR), mely balról az Ökoturisztikai Bázis turisztikai tájékoztató táblájának jobb oldali tartóoszlopának hátsó (ÉK) oldalán található.

2. résztáv: /Termál-tó Ökoturisztikai bázis - Aradi út (4445)/

Csekkolást követően, keljünk át a mezőn, a tó töltésének irányába. Közben egy piciny csatornán is, egy pallón keresztül. A töltéskoronára feljutva kerüljük meg a vízfelületet, egész az ÉK-i partján, a 45-ös főútra kifutó földút végéig! Az aszfaltútra a felhajtás, és az ÉK-felé történő továbbhaladás figyelmet igényel! Csak rövid szakaszon

- - - - -

kényszerülünk e nagyobb forgalmú útra, hisz a 4401-es számú Szarvasi út kiágazásánál elhagyjuk ezt. Ezen az aszfaltcsíkon sem kell hosszú távra „berendezkednünk”: az 1,1 km-re kiágazó földúton jobbra (KDK) lefordulunk róla.

E földút nem mindennapi! Van neki neve is: Aradi út, és száma is, 4445. Aktuális ellenőrzőpontunk (042QR) 3,3 km-re található a baloldalon, egy kőrifán.

3. résztáv: /Aradi út (4445) - Dónát, csatornapart (1)/

Táblakezelést követően e széles, jól kitaposott út vezeti ki a túrázót a Fábíáni útra (4642), melyen csupán egy rövid szakaszt kell megtenni, közben keresztezve a Kórógy-ér vizét. A híd túlsó oldalán egyenesen menjünk tovább, letérve a műútról, eleinte rövid, murvás szakaszon, később talajúton. A 147-es vasút sínpárján jelzőkészülék segítségével kell átkelni, majd a nyomvonalnak nagyobb figyelmet szentelve megtalálni a helyes kereszteződést a földutak hálózatában. Egy balos (KDK) fordulót követően már a keresett pont (043QR) közelébe kerülünk. A táblát egy csatornaparton található nyárfacsoport felőlünk lévő széle rejtí.

E szakaszon találkozunk egy mélyebb fekvésű, rövid résszel is. Itt - belvizes időszakban - bizony némi gázlót is be kell iktatni időnként.

4. résztáv: /Dónát, csatornapart (1) - Csúcstelek kőrís-sor/

A földutat és a nyomvonalat követve kijutunk az Árpádalmi út (4449) kereszteződésébe, melyen irányváltás nélkül menjünk át! A 044QR táblát 1 km megtétele után érjük el, a balunkon található kőríssor egyik fáján.

5. résztáv: /Csúcstelek kőrís-sor - Megyehatár (K) akácfa/

Csekkolást követően a kőríssor és a csatorna között lévő földút vezeti a túrázót. A szakasz kissé beszűkül rövid időre a növényzet falai között, de rövidesen ismét kinyílik a tér. A szakaszon figyelmet kíván a kijelzőn

- - - - -

- - - - -
megjelenő nyomvonal kontrollálása, a helyes útirány tartása érdekében. Eleinte nagyrészt csatornák mentén haladunk.

Elérve a kék sávjelzést a földutak kereszteződésében, balra kanyarodva (É) kövessük az innen 570 m-re lévő ellenőrzőpontig (535 QR), mely egy csatorna végpontjánál található akácfa pár egyikén van.

6. résztáv: /Megyehatár (K) akácfa - Eperjes (Focipálya)/

Pontkezelést követően irányváltás nélkül induljunk tovább. A földutak „T” elágazásában leválunk az Alföldi Kéktúra jelenlegi nyomvonaláról. Mi balra (NYÉNY) tartunk, mely sok évig volt a „kék útja”, itt-ott még láthatóak is nyomai. Mindössze 340 m-t haladunk ebbe az irányba, majd az első lehetőségnél jobbra (É), korábbi irányunkba fordulunk vissza, egész a 4642-es útig, melyre a 147-es vasútvonal sín párján át jutunk. Az átkelés biztonságáról nekünk kell meggyőződni, nincs jelzőberendezés, habár a forgalma is szerény. Az aszfaltútra jobbra (K) kanyarodva menjünk föl egy kurta 400 m-es szakaszra, hogy ismét a korábbi irányba (É), földúton folytassuk a túrát. Innen ismét a nyomvonal segíti ki a túrázót egy jobbos (K), majd egy balos (É) kanyarodással a 4403-as aszfaltos útra. Ez visz töretlen iránytal Eperjes határába, a focipálya mellett elhelyezett 030QR ellenőrzőponthoz, mely a jobb oldalon (KÉK), egy nyárfán található.

7. résztáv: /Eperjes (Focipálya) - Történelmi Park, Frugy/

Teljesítésigazolást követően, közben ismét a kék sávjelzésre „futva”, hosszasan követhetjük ezt, szinte a 16,5 km-re lévő frugyi pontunkig. Tehát a szakaszon történő navigálásban a track és a turistajelzés legyen iránymutatónk! Érdekes és szép területeken haladunk, miután elhagyjuk a települést (földúton). Nevesített (Királyság-pusztá), szikes pusztás terület, benne időszakos mocsaras tó, egykoron virágzó rizstermelés négyzetrácsosan elhelyezkedő táblái, a rá jellemző kétszintű csatorna-rendszerrel (a víz le-, és feltöltése céljából). Odébb, már a megyehatár átlépését követően, de még mindig a „kéken”: csodálatos jegenyenyár-sor vonzza tekintetünket. A vadonból egy

- - - - -
mezőgazdasági telepre történő begurulás szakítja ki a bringást, mely el is tanácstalaníthatja. Az-az érzése támad az embernek, hogy ez nem lesz jó! Hisz ez egy TSZ-major. Mit keresek én itt? De mire ezt átgondolnánk, ki is érünk e területről, ahol egyébként nem voltunk „betolakodók”. Itt vezet át az út is, a kék sávjelzés is. No de ekkor ismét a kijelzőre kell koncentrálnunk! Az ekkor már aszfaltos útról, a lakóházak elérésénél, ki kell térnünk jobbra (K), követve a nyomvonal és a jelzés útmutatásait. A híd előtt balra fordulva (É), a csatorna partjára. Odébb, egy másik csatorna betorkolásánál, a zsilipnél kelünk át felette. Majd az M4-es főút alatt kell egy szűk helyen, a csatornaszegélyen átbújni, még mindig a „kéken”. A rövidesen elérendő 4401-es út (Szarvasi út), balra (NYDNY), majd egyből jobbra (É), Frugy irányában kell folytatnunk a túrát, immár aszfalton. (A jobbra futó nyomvonalat rövidesen, a fugyi kitérőt követően fogjuk használni.)

Frugy, Békésszentandrás-hoz tartozó településrész. Piciny, de önálló egységet képez épületeivel. Ide egy emlékpark, valamint a csodálatosan rendbehozott házikók miatt térünk be. Ezért lett itt elhelyezve az ellenőrzőpont (536QR).

8. résztáv: /Történelmi Park, Frugy - Focipálya, Szarvas/

Nyeregbe pattanva, vissza kell térnünk a 4401-es útra, melyet balra (ÉK) fordulva, 1,1 km megtételét követően hagyunk el ismét. Ekkor balra (É), a Körös-holtág hídján átkelve, ismét a kék sávjelzésen haladunk. Itt a holtág egyik nagy „bugyrában” vezet az út, hol egészen a vízparthoz feszülve, hol jelentősen eltávolodva attól. Illetve inkább a víz távolodik el az úttól a kacskaringós futásával. Közeledve Szarvashoz elhaladunk Anna-liget mellett, mely a Körösvölgyi Látogatóközpont és Állatparknak ad otthont. Továbbhaladva átgurulunk egy vízkormányzási feladatok ellátására mesterségesen kialakított csatorna hídján. Kissé odébb (240 m), a „kéket” követve, jobbra (KDK) fordulva a focipályánál -de a másik oldalon- egy villanypóznán van a 537QR ellenőrzőpont.

9. résztáv: /Focipálya, Szarvas - Hazánk középpontja/

Ezen a szakaszon a track feszes követése tud átsegíteni!

Az Erzsébet-liget D-i szélén folytatjuk a túrát, leválva egy időre az eddig követett kék sávjelzésről. A liget K-i széléhez közeledve, melyet a Holt-Körös határol, bevetjük magunkat a fák közé. A sétányon a Ruzicskay Emlékház mellett haladunk el. A parkból az ÉK-i sarkon jutunk ki. Itt jobbra (K) fordulva kerékpárúton tudunk átkelni a hídon. Közben, érdemes jobbra is, balra is kitekinteni! Adódik bőven látnivaló. *(A hídon balról helyezkedik el az út, ez senkinek nem okoz gondot, de a járdán és a kerékpárút helyes kiválasztása már nem is olyan egyszerű. A jobboldali a miénk így bringával közlekedve!)* A túlsó oldalon még egy rövid (100 m) szakaszon haladunk tovább eddigi irányunkban. Az első lehetőségnél balra (É) át kell kelnünk a 44-es főúton. Ez nem mindig egyszerű, mert nagy a forgalom. Alattunk szépen kialakított (részben) sétáló utca, jobbkon a Tessedik Sámuel Múzeum. Szemben az Ótemplom magasodik, vezérlő „fonalunk” ismét a kék sávjelzés, melyet egész az ellenőrzőpontig követünk. A templom a jobb oldalunkra kerül és legurulunk a vízpartra. Itt beszűkül az út egy rövid szakaszon, így a járdán is haladnunk kell! A látómezőnkbe kerülő székelykapu nyitja meg a Történelmi Emlékházat (1250 m). Ez füves ösvényen, javarészt a régi töltésen vezet, 17 stáción keresztül vonultatja fel Magyarország történelmének jelentős állomásait. Utolsó emlékoszlopát elérve, a töltésen keresztben vezető úton, balra (ÉNY), lent a székelykapun keresztül jutunk teljesítménytúránk névadó emlékhelyéhez. Ez a szélmalom formázó emlékmű 1939 óta áll a Holt-Körös partján. A történelmi Magyarország és a Kárpát-medence földrajzi középpontját jelzi.

Ne feledd, ez egy emléktúra! Szánj némi időt az emlékezésre is! Ha hoztál magaddal nemzetiszínű, és/vagy fekete szalagot, kösd fel a rácsra! Nem Te leszel az első, aki valamiféleképpen megemlékezik e helyen.

- - - - -
E helyhez tartozó ellenőrzőpont (538QR) az emlékműtől ÉNY-ra, a Körös partján, a facsoport egyik fáján található. (A vízzel szemben állva, a jobb oldalon.)

10. résztáv: /Hazánk középpontja - Szivattyútelep, Szentandrás/

Ha megtetted, amit a szíved diktált, térj vissza túrateljesítéshez! A székelykapun keresztül elhagyva a területet, a töltésen, a korábbi irányban folytatódik a nyomvonal, e rövid, de szívbe markoló kitérőt követően.

Rövidesen ismét szilárd burkolat kerül a kerekek alá.

A track iránymutatásai szerint jutunk fel az árvízvédelmi töltésre, mely ismét a kijelző szemmel tartását igényli! A gát koronáján balra (NYDNY) fordulva elhaladunk a holtág vége és a gátórház mellett.

Rövidesen keresztezzük a 4631-es utat, mely a révátkelőhöz visz.

Mielőtt elérnénk a Szentandrás Szivattyútelepnél kihelyezett 539QR ellenőrzőpontot, jobbra kitekintve megpillanthatjuk a Békésszentandrás duzzasztóművet is. A pontunk a töltéskorona D-i, szivattyútelep felőli oldalán, a villanypóznán található.

11. résztáv: /Szivattyútelep, Szentandrás - Emlékház, Szentandrás/

Beolvasást követően az aszfaltutat követve haladjunk tovább a holtágak rendszerében.

Elérve a 44-es főutat (közút is található) át kell kelniünk rajta, mely most is lehet körülményes a forgalom miatt. (E szakaszon rendhagyó módon lett a nyomvonal feltüntetve! Nem a KRESZ, hanem az ésszerűség szerint.) Kanyarodhatsz a főútra is balra (DK), majd az első lehetőségnél jobbra a Hunyadi utcába, de a track szembe visz át a benzinkút területére, majd egy rövid „csapáson” keresztül az utcába. Ez kevesebb veszélyforrással jár, hisz nem kell a főúton haladni, csupán keresztezni!

Az ellenőrzőpont (540QR) ebben az utcában, 910 m-rel arrébb található, a malomépület elhagyását követően, egy piciny parkban kialakított emlékhely (Jubileumi Emlékház) mellett.

12. résztáv: /Emlékház, Szentandrás - Gödény-halom/

Csekkolást és némi nézelődést követően hagyj, hogy a nyomvonal vezessen ki a lakott területről, a holtág partján jobbra (D), a Szentesi utcán keresztül. (Még a központban, elgurulunk egy romkastély a Hunyadi kastély mellett, mely műemlék. Jelenlegi külső megjelenése nem feltétlenül ragadja meg a teljesítménytúrázó tekintetét. Múltja, több mint 700 évre nyúlik vissza.) A település szélét elhagyva murvás út „rázza fel” a túrázót az ún. régi szentesi úton haladva. Jobbról, párhuzamosan az úttal földút van, mely gyakran jobb választás. A rázkódás monotoníáját megtörő aszfaltos szakasz, az M44-es főúton átívelő felüljáróra fel, majd onnan levezet, immár Közép-Európa legmagasabb kunhalmának (Gödény-halom) lábánál elhelyezett O15QR ponthoz közel. A pont jobb oldalról, a halom felől, egy akácán található, a kishíd közelében. (A pont táblája nehezebben észlelhető, mert alapkörös, állandó túránk része, mely az ellenkező irányból érkezik.) A szakasz végét, a felüljáró aljától „viseltes” szilárd burkolatú úton tesszük meg.

A területen (Csongrád megye legészakibb pontján) található a Gödény-halmi tanösvény is (jelenleg igen elhanyagoltan), melynek turisztikai információs táblái részben még olvashatóak. Kopjafát is találunk, melyet 2008-ban állítottak.

Érdeemes a halom csúcsára is felküzdeni magunkat a környező panoráma megtekintése érdekében.

Ennek a helynek kisugárzása, szelleme van. Ez vagy megérint, vagy nem. Ha megérint, akkor érezni fogod. A történelmünk, az őseid, a múltunk egyik jelentős helye ez. Próbáld meg! Talán Te is érzed! Miért is ne! Ha nem, ne bosszankodj, talán legközelebb.

13. résztáv: /Gödény-halom - Molnár-Nagy fészület/

Magunk mögött hagyva e kultikus helyet, még egy szakaszon, „viseltes” aszfaltúton gurulunk. Földútra érve szenteljünk ismét nagyobb figyelmet a nyomvonal kontroll alatt tartásának. Habár a hármas megyehatárig nem kell letérnünk erről az útról. Felérve a „púpra”, a

- - - - -

villanypóznánál lévő elágazásba, balra (D), a „kétpúpú” kisebb kunhalom irányában forduljunk, melynek lábán is átgurulunk. Elérve az erdőt, jobbra (NYÉNY) tartva, az erdőt bal oldalunkra véve, hosszabb szakaszon haladunk egyenesen, lassan ismét aszfaltra érve. A halastavakat elhagyva -melyeket nem biztos, hogy érzékelünk, látunk (balról helyezkednek el)- le kell térni balra (DDNY) egy földútra, mely több fordulót követően kivezeti a túrázót a 45-ös főútra, az utolsó szakaszon murvás felülettel. Ideérve egy kombinált, jelentős figyelmet követelő kereszteződésen kell túljutnunk. A főútra felhajtás biztonságosságának ellenőrzése az első feladat. Közvetlenül ezt követően a 130-as vasútvonalat keresztezzük, de itt segítségünkre lesz a fényoszlop. A sínpár túlsó oldalán, balra (NYÉNY) szükséges kitérni a bekötőútra, immár a szemben jövő forgalmat is figyelemmel kísérve. Sikeres átkelést követően ismét koncentrálnunk a pedálra. Az út egyenes és szilárd burkolatú. Az aktuális ellenőrzőpont (541QR) 3,7 km-re van, az egykori TSZ terület épületeinél, de az ellenkező oldalon. A megszokottól kissé eldugottabban, az út jobb oldalán a bozótos és a csatorna túlsó oldalán, a fészülettől DNY-ra, egy akácfán (mellette harangláb is emelkedik).

14. résztáv: /Molnár-Nagy fészület - Bökényi duzzasztó/

Visszatérve az útra, a bringához, leegyszerűsödik a navigáció. A Körös töltését elérve (13,0 tkm) balra (DNY) kell fordulni rajta, és követni azt! A közeli Jaksori gátórházat (12,2 tkm) elhagyva, a mentett oldalon, széles legelők, kaszálók húzódnak. Az ártéri oldalon a Körös-Maros Nemzeti Park területe erdős részekkel, holtágakkal, beékelődött, belső területű kaszálókkal. Kilométerekkel arrébb egy aszfaltos rámpa elhagyását követően (zalotai feljáró) megérkezünk utolsó terepi csekkpontunkhoz (018QR), a Bökényi duzzasztóhoz, mely az első hazai létesítésű vasbeton vízepítési műtárgy. A pontot még a kőhajó elérése előtt, az első (ártéri oldal) tölgyfán találjuk.

15. résztáv: /Bökényi duzzasztó - Rajt-Cél (Dózsa-ház)/

- - - - -
Az utolsó szakaszon a töltés lesz a fő iránymutatónk. Eleinte ez a Körös-gát, később a Tisza gátja, habár nehéz érzékelni a találkozásukat. Közben elhaladunk Magyartés házai, valamint a Kurca felső vége és vízkormányzás műtárgyai mellett. Közeledve a célhoz keresztezzük a 147-es számú vasútvonalat és a 451-es főutat, mely a nagy forgalom miatt alapos körültekintést igényel! Odébb, az égbeszökő kéménynél a Szentesi Szivattyútelep látható, mely még őrzi eredeti gőzhajtású berendezéseit. A rámpát elérve a kerékpárút vezet be bennünket a kiindulási pontunkhoz, mely a célpont is egyben (001QR). Ne felejtsük el, most is kezelnünk kell a teljesítésigazolást az általunk választott módon!

Feldolgozták: Virág Olga, Hernyik András, Valkai Árpád, Baráth László,
Ⓟ

*Tapasztalataidat, élményeidet örömmel fogadjuk!
(Fotó és videó anyagokat is várunk.)*